

nopodiàcia, un *siscall*. Aquest semblaria una confirmació de l'origen comú entre els dos noms de planta. Però l'existència de la forma *siscall* no sabem d'on surt. El primer de recollir-la fou Sallent en el seu pòstum *Vocab de les Plantes*, del BDC xvii, 1929, 42, d'ell ha passat a *DFa* i Steiger en una nota de *VRom* II, 1937, 63, també ho pogué treure del Sallent, encara que el localitzi a Elx: però ho fa només de pas (estudiant *SOSA*), i tota la nota és ambigua i de poc valor; *AlcM* també ho deu treure del Sallent i del *DFa*, per més que ho localitzi (amb quin fonament?) com a cat. or. i occid. Tot plegat mereix ben poc crèdit: o hi ha una mera confusió entre *sisall* i *sisca*, deguda a Sallent, o si és forma real resultarà d'una contaminació de l'un per l'altre.

Amb un altre nom de planta pot relacionar-se *sisall* *siso* vaig sentir a l'Alt Aragó: a Saravillo, poc aigües avall de Gistau, em deien que «es como el trigo pero más menudo»; sens dubte planta diferent d'aquella, car afegiren que a L'Espluga 'l Cantón s'hi fa una espècie de molsa semblant al *siso*; a Bielsa, pocs dies després (1965) em confirmaven el nom i per llurs explicacions em sembla deduir que era el 'géspet' pirinenc; i planta punxent, car hi ha la dita «punchas más que el *siso*». Tanmateix encara que el géspet sigui ben diferent tant de la barrella com del càrritx, no deixa d'haver-hi algunes analogies, i en especial totes tres són mates punxents o tallants. La *s*-aragonesa i no *θ*, exclou naturalment tot enllaç amb les famílies de *EXCIDERE* o *SCINDERE*. Cf *SISTRA*.

En fi no sé quin cas podem fer, a propòsit d'això, d'uns incerts parònims: «*encis*: canya prima que es porta dins la barca» (Amades-Roig, BDC xiv, 24) (potser malentès de *ANSINS*?); ni d'un val. «*enciscar-se* engroguir-se els cereals» que no conec sinó per *AlcM*, sense més precisions ni parentela; car tampoc d'un *cisconar* alcoià «fer-se el blat *ciscó*» i «*ciscó* blat tallat, que grana malament» (Alcoi) tinc altra notícia que la d'*AlcM*; i tot plegat em semblen castellanismes derivats del cast. *CISCO*, que, segons l'estudi del *DCEC/DECH*, encara que d'etimologia desconeguda, no sembla tenir res en comú amb *sisca*.

En definitiva podria haver-hi relació entre el radical de *sisall/siso* i el de *sisca*. Convindria per a això que el *-ka* de *sisca* fos un element sufixal o amplificatiu i que l'arrel fos *sis-*, i amb qualsevol de les tres etimologies indoeuropees que hem explicat, és impossible o difícil, car en totes-tres miràvem *-ska* i no *-ka* com l'element afegit; amb les dues primeres també s'hi oposa el vocalisme radical *se-*; amb l'altra hi ha *si-* però és element reduplicador i no pas radical. Per enllaçar els dos noms, caldria, doncs, una de dues: o bé descompondre *SISKYO-/SESKO-* altrament, suposant *-kyo/-ko* amplificació i *sis-/ses-* arrel (ço que ens obligaria a creure que l'etimologia és una altra, a recercar), o bé que *sisall* (mitjançant aquell problemàtic *siscall*) resulti d'un encreuament entre *sisca* i un altre mot enterament a part (com ara aquell *siso* de l'Alt Aragó).

¹ S'estranya que no figuri en el Lab: en efecte, car ens guardarem de barrejar amb això «*xisca*: homi-

nis excrementum» Belv. i Lab. «*xiscar-se*: embrutarse --» Lab, que no són més que un castellanisme poc usat (*CISCO*, *ciscarse*, *DCEC/DECH*) —

² Ho vaig escriure pocs dies després, i com que he cercat sense èxit confirmació d'aquesta variant amb *e*, i no n'he trobada, em preguntava si m'havia confós; tanmateix el mall. *sesquera* i la forma general occitana confirmen la credibilitat d'aquesta variant.

³ Hi ha un altre nom de planta valencià recollit per Cavanilles (II, 328) *siscla*, amb dues espècies «*siscla visnaga*: ammi visnaga, fr. i cast. *ammi visnage*, -ga» i «*siscla de canyes*: ammi maius, fr. *ammi commun*, cast *a mayor* o *xistro*» (classe V, Pentandria), que *AlcM* tendeix a identificar amb la *sisca*, anteposant-hi una «§ 1 *Sisca*»; però per la classificació de Cavanilles es veu que són dues plantes ben diferents (la posa junta amb la pastanaga vulgar, *Daucus carota*). Així i tot potser no és raó per negar comunitat lingüística, sobretot tenint en compte el «*siscla de canyes*» i la dada del sogorbí Rojas Clemente Tanmateix la sinonímia castellana *xistro* fa pensar que hi pugui haver el mot *SISTRA*, o algun encreuament d'aquest amb *sisca*. Quant a la sesquera mallorquina també la porta *AlcM*, però no sé si és una dada independent de la del *D'Amen*, car no fa més que dir el mateix que aquest resumint-ho, tampoc Tarongí hi toca altra cosa que canviar *caña silvestre* en *canyét*. — ⁴ Anàlogament Stokes-Bezz, 302; Dot-tin, *La L. Gaul*, 286; V. Henry, *Lex Etym Br*, s. v. *hesk*; Jud, *ARom* vi, 210 Wartburg, *Festschrift Jud*, 337, digué que el cast. *isca* venia de *LISKA* (> *LLËSCA*), badada fonètica, i sens dubte oblit momentani del tipus establert per Thurneysen, que no li podia ser inconnegut. — ⁵ Torna, doncs, a la idea del gran pioner celtista Zimmer, però tant Thurneysen com Pedersen els separen si bé no coincideixen en els altres enllaços. — ⁶ Hubschmid, en un treball de la *ZCPb* xxiv, 87-88, tot aportant alguna dada romànica d'interès, proposa encara una quarta explicació indoeuropea: postulant una base reduplicada *si-ska* al costat de *se-ska*, però va perdut per la seva deficient fonètica, car sembla que és per donar compte de la *i* hispànica, i aquesta està tant en desacord amb una *i* com amb *e* caldria *i*.

Sis-centè, sis-cents, V. *sis Siscla*, V. *sisca Sisclar*, V. *xisclar Sisclatò*, V. *escarlata i sisclatò Siscla*, V. *xisclar Sisè*, V. *sis Sisell*, V. *sisca*; 'senyal d'afon-tació', V. *saltejar*, cf. *segell Sisèn, sisena, sisenció, sisena*, V. *sis Sisera* V. *sis Siseta*, V. *sisó (SIS)*

SISIMBRI, pres del llatí *sisymbrium*, gr. *σισύμβριον*. □ 1ª doc.: S. xiv (*Tresor de Pobres*) Però mai usat popularment. En canvi sembla que té descendència hereditària en gallego-portuguès i potser a l'Alt Aragó (veg. SISIMBRIU, *DCEC/DECH*), res en gascó (Seguy, §§ 62, 437) Sobre l'etimologia última, que dubto que sigui hel·lènica, no sé si s'ha tingut en compte que també existia en pelví (ignoro si amb